

Zwerfgoed wordt erfgoed

Dr. T. Missiaen
Renard Centre of Marine Geology
Universiteit Gent

Onderwatererfgoed

- Wat is het?
- Waarom belangrijk?
- Hoe aanpakken?

➔ SeArch project

Wat is onderwatererfgoed?

“alle sporen van menselijke aanwezigheid met een culturele, historische of archeologisch karakter die zich geheel of gedeeltelijk, tijdelijk of permanent, onder water bevinden gedurende ten minste 100 jaar”

Ook archeologische en natuurlijke context

Scheepswrakken

Wereldwijd > 3 miljoen
scheepswrakken

Historisch

maar ook prehistorisch

© Anders Fisher

© Anders Fisher

Fossiel botmateriaal

Mammoetschedel opgevist voor Rotterdam

Fossiel botmateriaal

Foto Marcel Antonisse / ANP

Oudste menselijk fossiel
“Krijn”

Foto Erik de Goederen

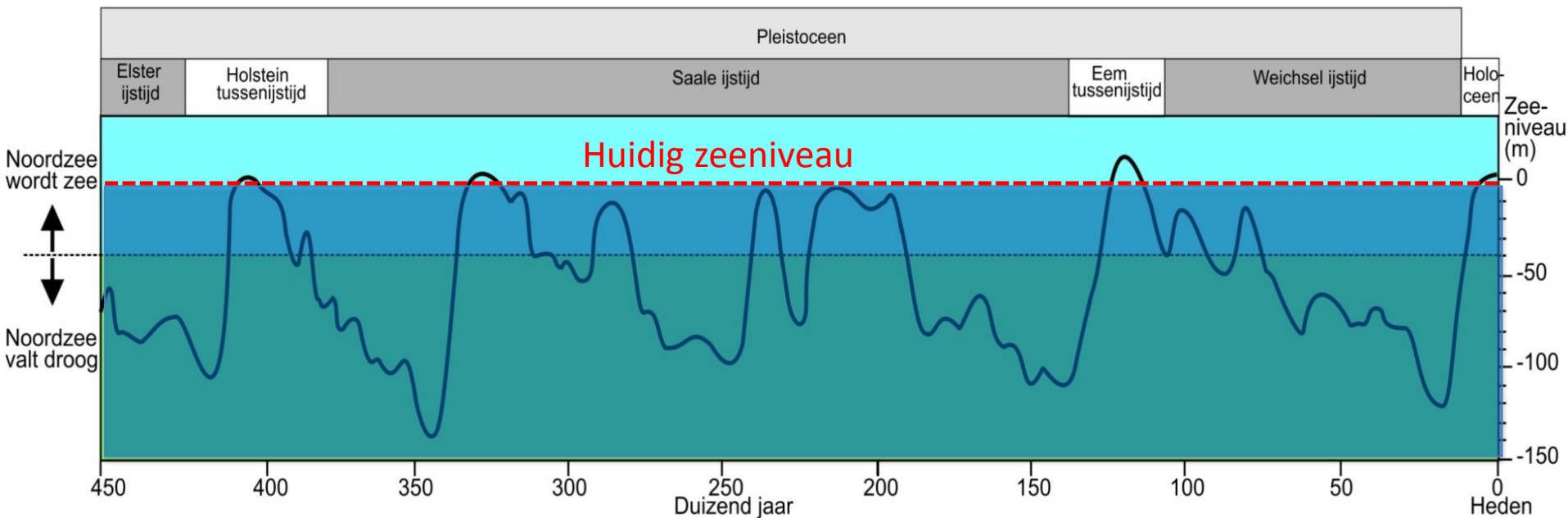
Begraven landschappen

20 miljoen km² prehistorische landschappen onder de zeebodem

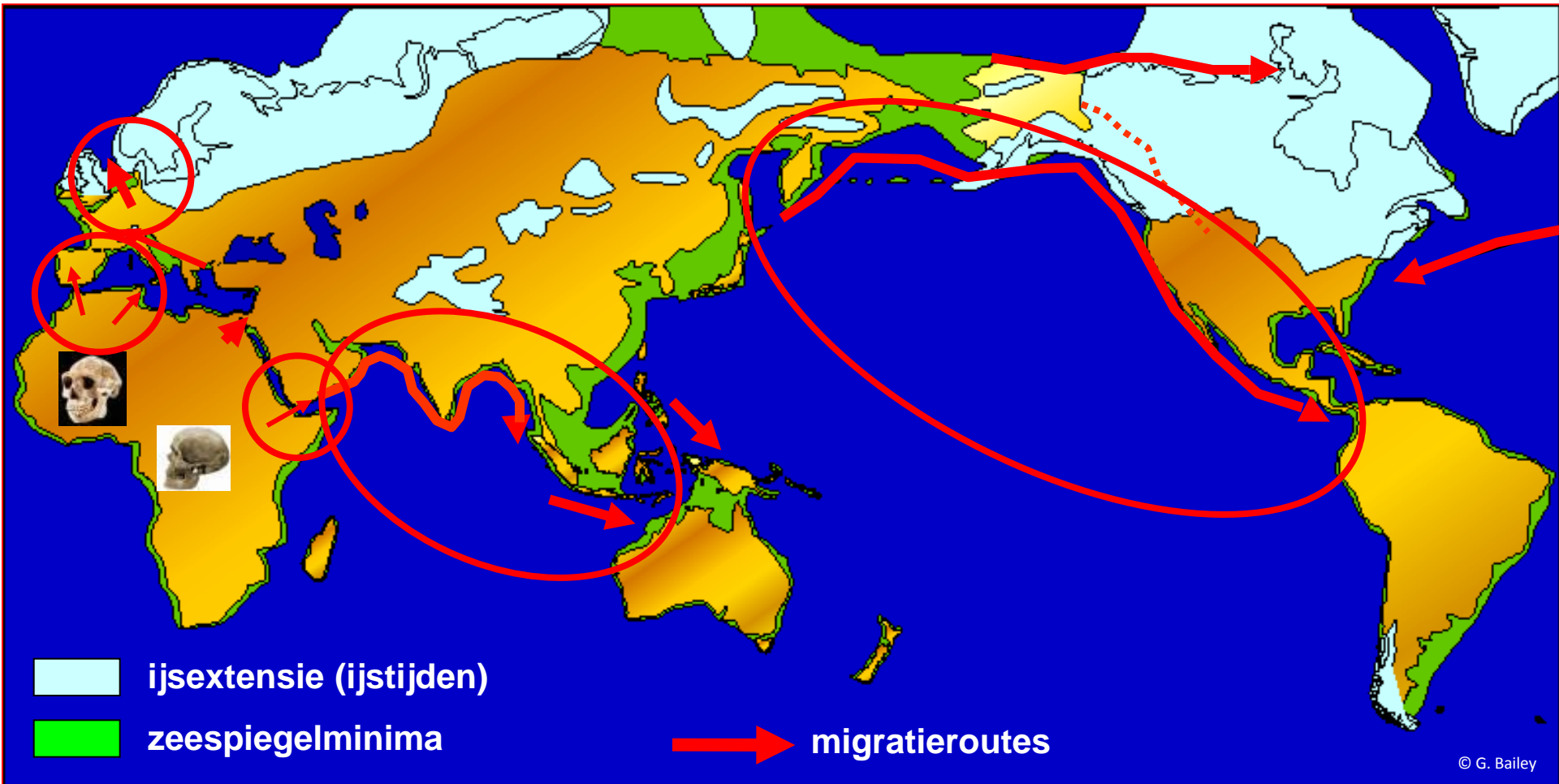
Waarom is onderwater erfgoed belangrijk?

Zeer omvangrijk maar grotendeels onontgonnen archief

Grootste deel van onze prehistorie ligt onder water

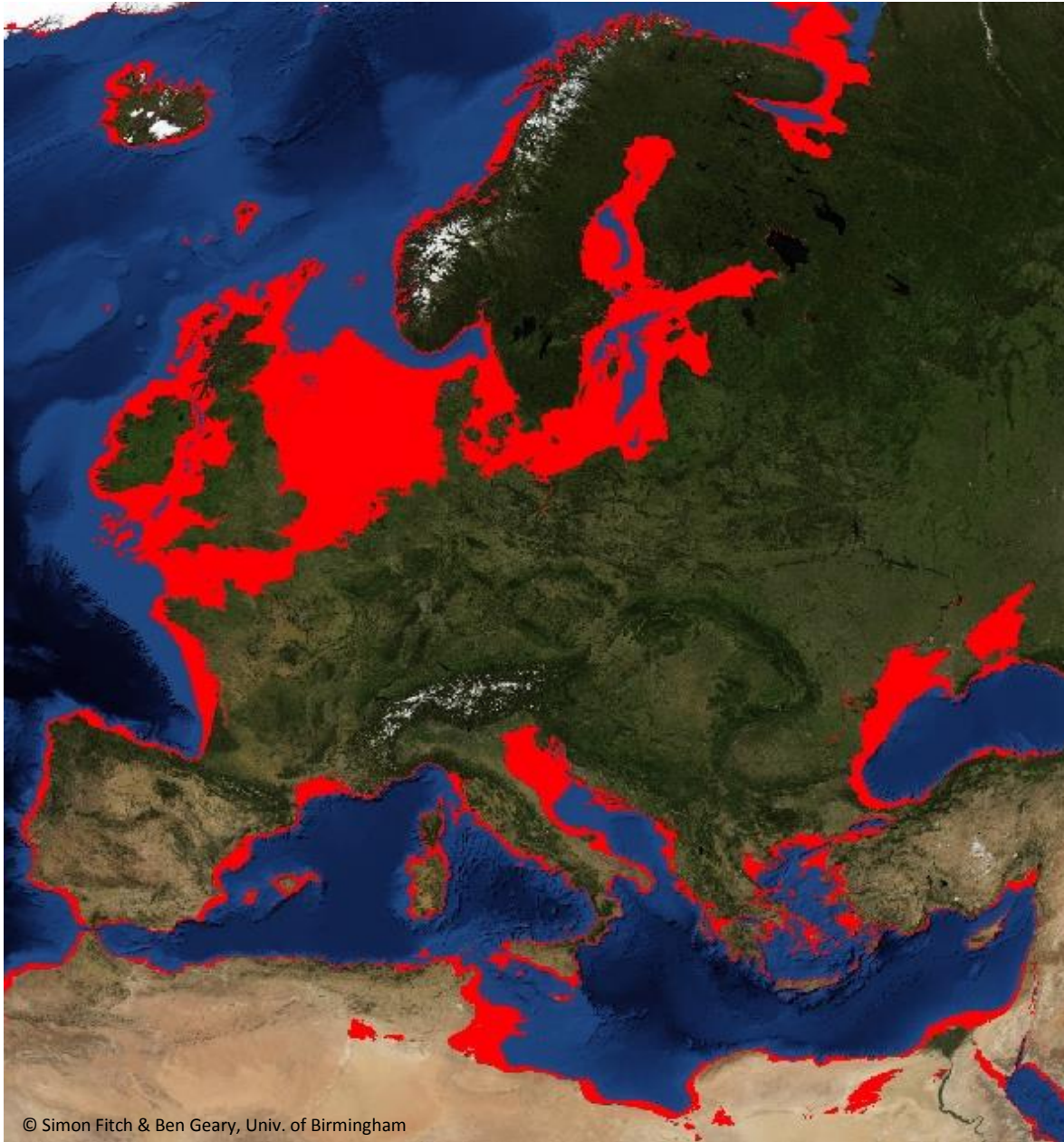
Migratieroutes tijdens lage zeespiegelstanden

- Vanuit Afrika naar Z-Europa en Z-Azië (1.8 - 0.7 miljoen jaar)
- Vanuit Afrika naar Australië (150 .000 – 40.000 jaar)
- Vanuit Azië naar Amerika (14.000 jaar)
- Naar N Europa (13.000 – 10.000 jaar)

Laatste ijstijd

Zeeniveau -120 m

3,2 miljoen km²
drooggevallen

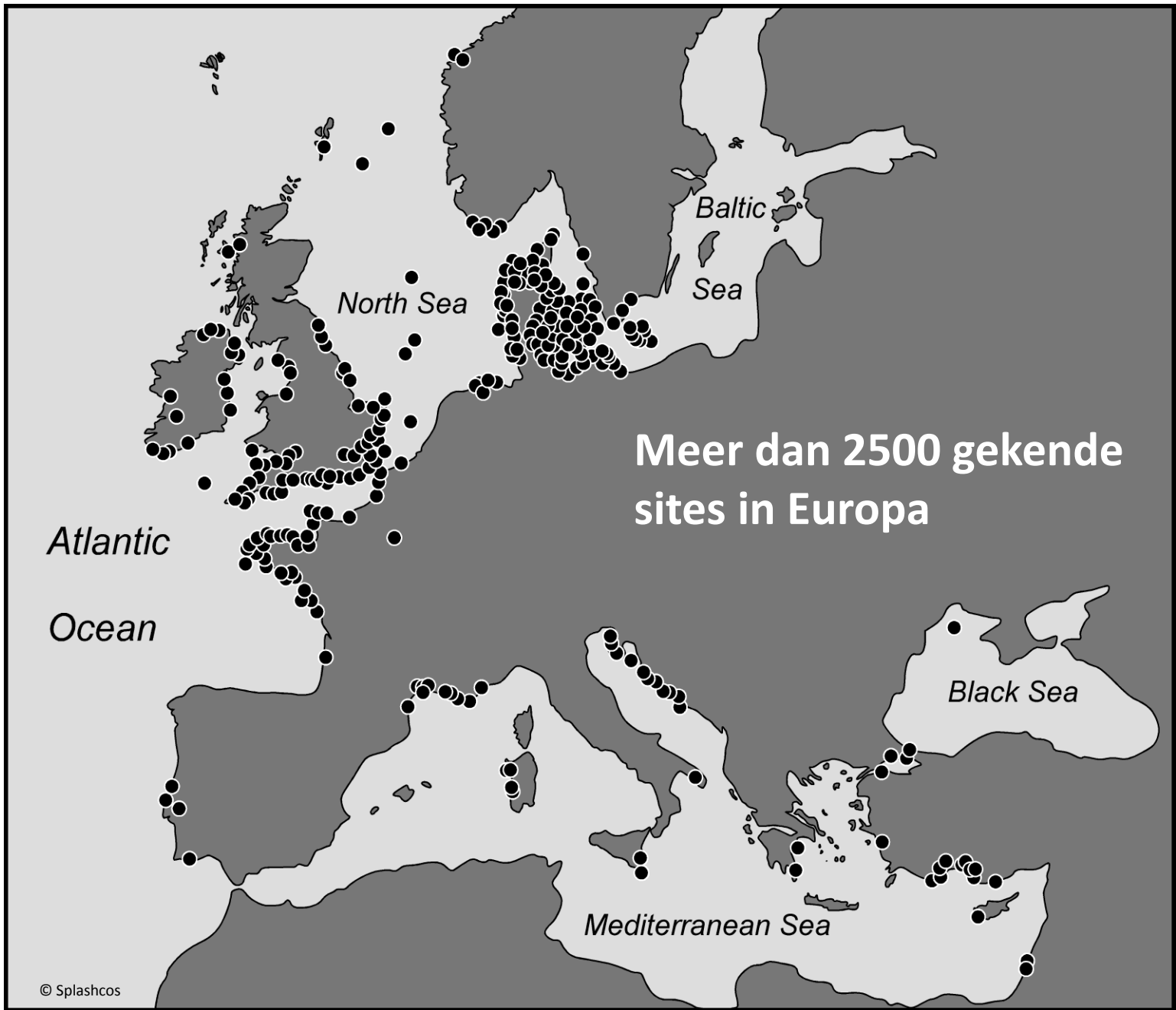
Ja maar ...

Blijft hier nog iets van over ?

VEEL MEER DAN GEDACHT

En in wat voor toestand ?

VAAK GOED BEWAARD

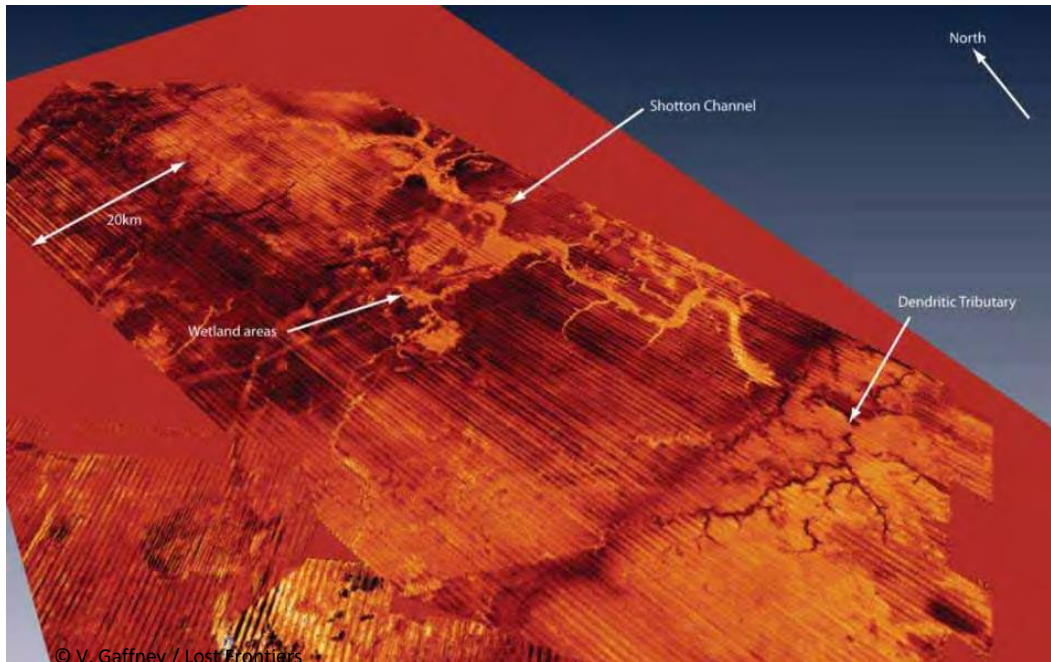

Het verloren land van 'Doggerland'

Verdwijning ongeveer 6000 jaar geleden

Het verloren land van 'Doggerland'

Bevolkt door jagers-
verzamelaars

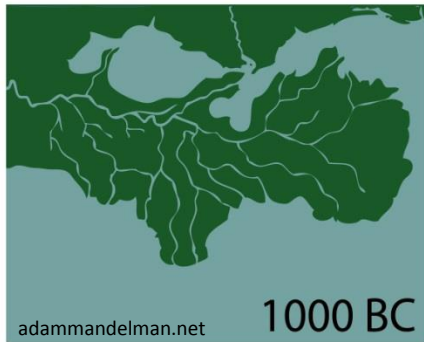
Recent: Zoetwater dieet!

Rijk archeologisch archief

Klimaatschommelingen en kustlijnverandering

Verleden = venster op de toekomst

OK, maar...

Hoe opsporen?

Meeste vondsten = toevalstreffers

OK, maar...

Hoe beschermen ?

THE OCEAN IS THE LARGEST
MUSEUM ON EARTH...

But it is under threat....

 United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

 The Protection of
the Underwater Cultural
Heritage

#underwaterheritage

Bedreiging door mariene exploitatie

Bedreiging door mariene exploitatie

SeArch Project

In kaart brengen van het onderwatererfgoed tegen **aanvaardbare kost** en met **voldoende rechtszekerheid** voor exploitatie op zee

1.

Efficiente surveymethodologie voor het opsporen van erfgoed in zee

2.

Duurzaam beleid en goede **wettelijke omkadering**

3.

Praktische aanbevelingen voor de industrie en overheid

+

Archeologische verwachtingskaart van het BCP

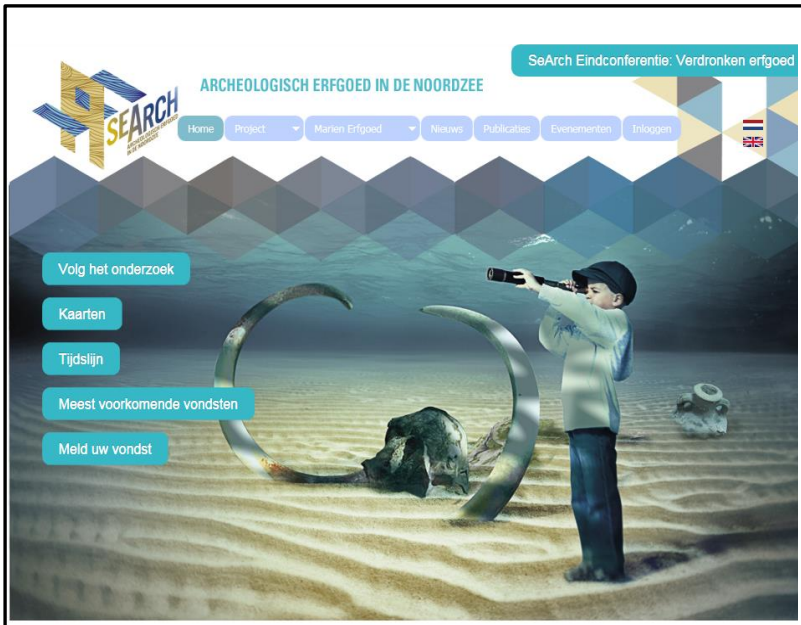
+ onderaannemers

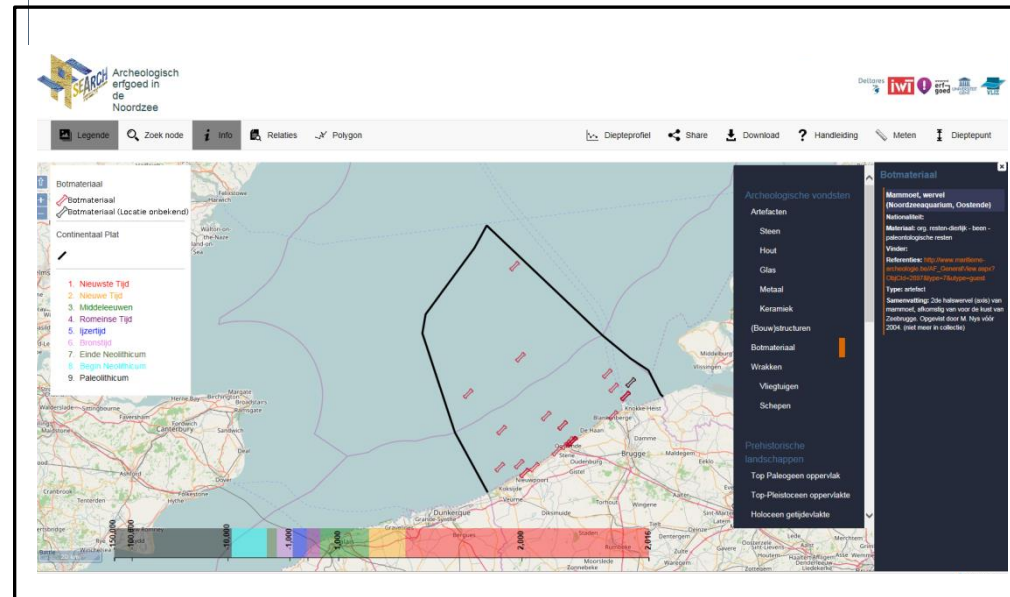
+ uitgebreide adviescommissie

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Website + viewer

www.sea-arch.be

www.sea-arch.ugent.be

Dank voor uw aandacht